

Co robisz na co dzień?

Qu'est-ce que tu fais au quotidien?

Leçon 16, Sujet: Qu'est-ce que tu fais au quotidien?

Lekcja 16, Temat: Co robisz na co dzień?

Salut!

Witam Cię bardzo serdecznie w drugiej części kursu języka francuskiego dla średnio zaawansowanych. Jestem pewna, że z powodzeniem opanowałeś materiał przedstawiony w pierwszej części i znając już podstawy języka francuskiego, możesz śmiało przystąpić do poszerzenia swoich umiejętności.

W tej części kursu nauczysz się mówić o przeszłości dzięki poznaniu czasu przeszłego *passé composé*, a także o planach na przyszłość (czas *futur simple*). Nauczysz się również mówić o emocjach, o tym, co robisz na co dzień, poznasz nazwy części ciała, a także o tym, jak powiedzieć, że coś Cię boli. Poznasz kilka czasowników nieregularnych, w tym czasowniki modalne ("chcieć", "móc", "musieć"). Przedstawię Ci również trochę Francję, jej regiony, ciekawe turystycznie miejsca i trochę zwyczajów.

A więc zapraszam serdecznie do nauki!

W pierwszej lekcji drugiej części powtórzymy sobie kilka zwrotów, głównie godzin i czasowników, które pojawiły się już w pierwszej części i oczywiście dodamy do tego nowe wyrażenia. Będziemy mówić o naszym dniu, jak wygląda nasza codzienność, o tym, co robimy na co dzień.

Najpierw zajmiemy się porankiem... Spytam się Ciebie, o której godzinie się budzisz, wstajesz, o której jesz śniadanie, o której wychodzisz do szkoły bądź do pracy.

À quelle heure est-ce que tu te réveilles?

O której godzinie się budzisz?

À quelle heure...? - O której godzinie...?

Tu te réveilles. - Ty się budzisz.

Na takie pytanie możesz na przykład odpowiedzieć:

Je me réveille à 7h30.

Budzę się o 7:30.

Czasownik "se réveiller" ("budzić się") jest czasownikiem regularnym zwrotnym i odmienia się następująco:

se réveiller

budzić się

je **me réveille**

tu **te réveilles**

il/elle **se réveille**

nous **nous réveillons**

vous **vous réveillez**

ils/elles **se réveillent**

Posłuchaj teraz odmiany:

je me réveille, tu te réveilles, il se réveille

ja się budzę, ty się budzisz, on się budzi

nous nous réveillons, vous vous réveillez, ils se réveillent

my się budzimy, wy się budzicie, oni się budzą

Zauważ, że czasownik "se réveiller" odmienia się regularnie, tak jak "parler" (porównaj odmianę w lekcji 4.), a jego zaimek zwrotny "se" odmienia się tak samo jak przy znanym Ci czasowniku "s'appeler" (porównaj z lekcją 7.).

Odpowiedz teraz na kilka pytań:

a) À quelle heure est-ce que tu te réveilles d'habitude?

- b) À quelle heure est-ce que tu te réveilles le lundi?
- c) À quelle heure est-ce que ta maman se réveille?
- d) À quelle heure est-ce que ta famille se réveille le dimanche?
- e) À quelle heure est-ce que tes parents se réveillent?

Postłuchaj przykładowych odpowiedzi:

D'habitude, je me réveille à 8h15.

Zazwyczaj budzę się o 8:15.

Le lundi, je me réveille à 6h30.

W poniedziałki budzę się o 6:30.

Ma maman se réveille à 7h45.

Moja mama budzi się o 7:45.

Le dimanche ma famille se réveille à 9h15.

W niedziele moja rodzina budzi się o 9:15.

Mes parents se réveillent à 6h50.

Moi rodzice budzą się o 6:50.

Gdy się już obudzimy, musimy wstać i się umyć. Aby wyrazić te dwie czynności, potrzebujemy dwóch czasowników:

se lever

wstawać, podnieść się

se laver

myć się

Czasowniki "se lever" i "se laver" odmieniają się w taki sam sposób jak "se réveiller", są zwrotne i regularne. Jedynie przy czasowniku "se lever" pojawia się w kilku miejscach akcent z tego względu, że ostatnie "e" nie jest wymawiane. Przyjrzyj się odmianie:

je me lève, tu te lèves, il se lève

ja wstaję, ty wstajesz, on wstaje

nous nous levons, vous vous levez, ils se lèvent

my wstajemy, wy wstajecie, oni wstają

A teraz odmiana czasownika "se laver":

je me lave, tu te laves, il se lave

ja się myję, ty się myjesz, on się myje

nous nous lavons, vous vous lavez, ils se lavent

my się myjemy, wy się myjecie, oni się myją

Odpowiedz teraz na pytania:

- a) À quelle heure est-ce que tu te lèves d'habitude?
- b) À quelle heure est-ce que ta sœur se lève le mardi?
- c) À quelle heure est-ce que vous vous lavez?
- d) À quelle heure est-ce qu'ils se lavent?

Porównaj przykładowe odpowiedzi i przeczytaj je na głos:

Zobacz odpowiedzi

- a) D'habitude, je me lève à 8h.
- b) Le mardi, ma sœur se lève à 7h30.
- c) Nous nous lavons à midi.
- d) Ils se lavent à 10h.

Kiedy się myjemy, robimy poranną toaletę, wykonujemy różne czynności, na przykład myjemy zęby, myjemy włosy, ręce etc.

se brosser les dents

szczotkować (sobie)/myć zęby

se laver les cheveux

myć (sobie) włosy

se laver les mains

myć (sobie) ręce

Czasownik "se broser" odmienia się tak samo jak "se réveiller". Spróbuj na kartce sam odmienić ten czasownik, a następnie porównać do podanej odmiany czasownika "se réveiller".

les cheveux (m.) - włosy

les mains (f.) - ręce

Skróty w nawiasach, które tu użyłam, oznaczają:

m. = rodzaj męski

f. = rodzaj żeński

Kiedy się już umyjemy, wtedy się ubieramy, a następnie z reguły jemy śniadanie. Czasownik "ubierać się" ("s'habiller") poznałeś już w lekcji 10., kiedy mówiliśmy o ubraniach. Kiedy chcemy powiedzieć, że jemy śniadanie, używamy czasownika "prendre", którego odmianę poznałeś w lekcji 12. Porównaj:

Je prends mon petit déjeuner à 9h.

Jem śniadanie o godz. 9.

Au petit déjeuner je prends du pain, du fromage et du thé.

Na śniadanie jem chleb z serem i piję herbatę.

Kiedy wykonamy te czynności, możemy już wyjść do szkoły bądź do pracy. Rano najczęściej się spieszymy.

Je suis pressé(e).

Spieszę się.

Je vais à l'école à 8h30.

Idę do szkoły o 8:30.

Ma maman va au travail à 8h.

Moja mama idzie do pracy o godz. 8.

le travail

praca

Odmianę czasownika "aller" ("iść") znasz z lekcji 15.

Kiedy już dotrzemy do pracy lub do szkoły, możemy powiedzieć jak długo mamy zajęcia albo jak długo pracujemy.

travailler

pracować

Czasownik "travailler" jest regularny i odmienia się tak samo jak "parler".

je travaille, tu travailles, il travaille

ja pracuję, ty pracujesz, on pracuje

nous travaillons, vous travaillez, ils travaillent

my pracujemy, wy pracujecie, oni pracują

Jeśli pracujesz od 8 do 16, możesz powiedzieć tak:

Je travaille de 8h à 16h.

Pracuję od godz. 8 do godz. 16.

Jeśli masz lekcje w szkole od 8 do 13, powiesz w następujący sposób:

J'ai des cours de 8h à 13h.

Mam zajęcia/lekcje od godz. 8 do godz. 13.

des cours - zajęcia, lekcje, wykłady

Tak najczęściej wygląda nasz poranek i południe. Teraz nauczymy się mówić o tym, co robimy po południu i wieczorem.

Qu'est-ce que tu fais l'après-midi?

Co robisz popołudniami?

Czasownik "faire" ("robić") pojawił się już w lekcji 13. Po południu można jeść obiad, robić zakupy, czytać, słuchać muzyki, oglądać telewizję, spacerować, sprzątać, jeździć na rowerze, rozwijać swoje pasje. Porównaj zdania:

Nous prenons le déjeuner à 14 heures.

O godz. 14 jemy obiad.

L'après-midi, je fais des achats et je fais le ménage.

Popołudniami robię zakupy i sprzątam.

faire le ménage

sprzątać

Je fais du vélo ou je me promène.

Jeżdżę na rowerze albo spaceruję.

faire du vélo

jeździć na rowerze

se promener

spacerować

Czasownik "se promener" ("spacerować") jest czasownikiem zwrotnym w języku francuskim. Odmienia się regularnie, ale w niektórych osobach pojawia się akcent nad "e", tak jak w przypadku czasownika "se lever". Porównaj:

je me promène, tu te promènes, il se promène

ja spaceruję, ty spacerujesz, on spaceruje

nous nous promenons, vous vous promenez, ils se promènent

my spacerujemy, wy spacerujecie, oni spacerują

Przetłumacz teraz następujące zdania:

- a) Popołudniami robię zakupy.
- b) Popołudniami sprzątam albo jeździmy na rowerze.
- c) O godz. 17 zazwyczaj spacerujemy.
- d) Lubię spacerować popołudniami.
- e) Słucham muzyki.
- f) W poniedziałki po południu mam lekcję francuskiego.

Porównaj odpowiedzi:

Zobacz odpowiedzi

- a) L'après-midi, je fais des achats/mes courses.
- b) L'après-midi, nous faisons le ménage ou nous faisons du vélo.
- c) À 17h nous nous promenons d'habitude.
- d) J'aime me promener l'après-midi.
- e) J'écoute de la musique.
- f) Le lundi après-midi, j'ai un cours de français.

Powiedzmy teraz, jak wygląda nasz wieczór - o której godzinie jemy kolację, co robimy po kolacji, o której idziemy spać.

Nous prenons le dîner à 20h.

Jemy kolację o godz. 20.

Le soir, je regarde la télé ou j'écoute de la radio.

Wieczorami oglądam telewizję albo słucham radia.

Le soir, je lis un livre.

Wieczorami czytam książkę.

lire

czytać

Czasownik "lire" ("czytać") jest nieregularny, oto jego odmiana:

je lis, tu lis, il lit

ja czytam, ty czytasz, on czyta

nous lisons, vous lisez, ils lisent

my czytamy, wy czytacie, oni czytają

un livre

książka

Jeśli chcemy na przykład powiedzieć, że wieczorami idziemy do kogoś, powiemy to tak:

Je vais chez Robert à 20h.

Idę do Roberta o godz. 20.

Kiedy już jest późno, najczęściej bierzemy prysznic i idziemy spać:

prendre une douche

brać prysznic

se coucher

kłaść się spać

aller se coucher

iść się położyć/iść spać

Czasownik "se coucher" jest również zwrotny i odmienia się regularnie, tak jak "se réveiller".

Przetłumacz teraz kilka zdań:

- Wieczorami czytamy albo spacerujemy.
- Jem kolację o godz. 19.
- O której jecie kolację?

- d) Wieczorami Véronique czyta książkę albo (ona) ogląda film.
- e) Idziemy do Martine o godz. 19.
- f) O godz. 21 biorę prysznic i idę spać.

Porównaj odpowiedzi:

Zobacz odpowiedzi

- a) Le soir, nous lisons ou nous nous promenons.
- b) Je prends le dîner à 19h.
- c) À quelle heure est-ce que vous prenez le dîner?
- d) Le soir, Véronique lit un livre ou elle regarde un film.
- e) Nous allons chez Martine à 19h.
- f) À 21h je prends une douche et je vais me coucher.

Na koniec naszej lekcji chciałabym jeszcze zwrócić Twoją uwagę na wyrażenia typu: rano, każdego poranka, popołudniami, dziś po południu, wieczorami, każdego wieczoru, dziś wieczór. W zdaniach w dzisiejszej lekcji pojawiły się wyrażenia ogólne, na przykład: wieczorem, w każdy wieczór etc. Jeśli używamy ich w znaczeniu ogólnym, czyli mamy na myśli każde popołudnie, każdy wieczór, to używamy rodzajnika określonego, na przykład:

le matin

każdego poranka, rano (z reguły codziennie)

l'après-midi

każdego popołudnia, popołudniami (zazwyczaj codziennie)

le soir

w każdy wieczór, wieczorami, wieczorem (z reguły każdego)

Porównaj te określenia z dniami tygodnia w lekcji 8.

Jeśli zaś mamy na myśli dzisiejszy ranek, dzisiejsze popołudnie czy wieczór, używamy następujących zwrotów:

ce matin

dziś rano, tego ranka

cet après-midi

dzisiaj po południu, tego popołudnia

ce soir

dzisiaj wieczór, dzisiaj wieczorem, tego wieczoru

Jeśli chcemy powiedzieć, że jedna czynność następuje po drugiej, używamy słówka:

puis

potem, następnie

Na zakończenie tej lekcji odpowiedz na pytania:

- Qu'est-ce que tu fais d'habitude le lundi?

.....

- À quelle heure est-ce que tu te réveilles?

.....

- À quelle heure est-ce que ta famille prend le déjeuner?

.....

- Qu'est-ce que tu fais ce soir?

.....

- À quelle heure est-ce que tu vas au travail/à l'école?

.....

Myślę, że poradziłeś sobie bez problemu. Jeśli dokładnie zapoznałeś się z materiałem z tej lekcji, bez trudu poradzisz sobie z ćwiczeniami, które dla Ciebie przygotowałam.

À bientôt!

Małgosia

Ściąga

Vocabulaire et expressions

au quotidien	na co dzień
se lever	wstawać, podnieść się
se laver	myć się
se brosser les dents	szczotkować (sobie)/myć zęby
se laver les cheveux	myć (sobie) włosy
se laver les mains	myć (sobie) ręce
les cheveux (m.)	włosy
les mains (f.)	ręce
s'habiller	ubierać się
le travail	praca
aller	iść, jechać
travailler	pracować
des cours	zajęcia, lekcje, wykłady
faire	robić
faire le ménage	sprzątać
faire du vélo	jeździć na rowerze
se promener	spacerować
lire	czytać
un livre	książka
prendre une douche	brać prysznic
se coucher	kłaść się spać
aller se coucher	iść się położyć/iść spać
le matin	każdego poranka, rano (z reguły codziennie)
l'après-midi	każdego popołudnia, popołudniami (zazwyczaj codziennie)
le soir	w każdy wieczór, wieczorami, wieczorem (z reguły każdego)
ce matin	dziś rano, tego ranka

cet après-midi	dziś po południu, tego popołudnia
ce soir	dziś wieczór, dziś wieczorem, tego wieczoru
puis	potem, następnie

Questions

À quelle heure est-ce que tu te réveilles?	O której godzinie się budzisz?
À quelle heure est-ce que tu te réveilles d'habitude?	O której godzinie zazwyczaj się budzisz?
À quelle heure est-ce que tu te réveilles le lundi?	O której godzinie budzisz się w poniedziałki?
À quelle heure est-ce que ta maman se réveille?	O której godzinie budzi się twoja mama?
À quelle heure est-ce que ta famille se réveille le dimanche?	O której godzinie twoja rodzina budzi się w niedziele?
À quelle heure est-ce que tes parents se réveillent?	O której godzinie budzą się twoi rodzice?
À quelle heure est-ce que tu te lèves d'habitude?	O której godzinie zwykle wstajesz?
À quelle heure est-ce que ta sœur se lève le mardi?	O której godzinie twoja siostra wstaje we wtorki?
À quelle heure est-ce que vous vous levez?	O której godzinie wstajecie?
À quelle heure est-ce qu'ils se lavent?	O której godzinie oni się myją?
Qu'est-ce que tu fais l'après-midi?	Co robisz popołudniami?
À quelle heure est-ce que vous prenez le dîner?	O której godzinie jadacie/pan jada/pani jada kolację?
Qu'est-ce que tu fais d'habitude le lundi?	Co zwykle robisz w poniedziałki?
À quelle heure est-ce que tu te réveilles?	O której godzinie się budzisz?
À quelle heure est-ce que ta famille prend le déjeuner?	O której godzinie twoja rodzina jada/je obiad?
Qu'est-ce que tu fais ce soir?	Co robisz dziś wieczorem?
À quelle heure est-ce que tu vas au travail/à l'école?	O której idziesz do pracy/do szkoły?

Phrases

Je me réveille à 7h30.	Budzę się o 7:30.
D'habitude, je me réveille à 8h15.	Zazwyczaj budzę się o 8:15.
Le lundi, je me réveille à 6h30.	W poniedziałki budzę się o 6:30.
Ma maman se réveille à 7h45.	Moja mama budzi się o 7:45.
Le dimanche, ma famille se réveille à 9h15.	W niedziele moja rodzina budzi się o 9:15.
Mes parents se réveillent à 6h50.	Moi rodzice budzą się o 6:50.
D'habitude, je me lève à 8h.	Zwykle wstaję o godz. 8.
Le mardi, ma sœur se lève à 7h30.	We wtorki moja siostra wstaje o 7:30.
Nous nous lavons à midi.	Myjemy się w południe.
Ils se lavent à 10h.	Oni myją się o godz. 10.
Je prends mon petit déjeuner à 9h.	Jem śniadanie o godz. 9.
Au petit déjeuner je prends du pain, du fromage et du thé.	Na śniadanie jem chleb z serem i piję herbatę.
Je suis pressé(e).	Spieszę się.
Je vais à l'école à 8h30.	Idę do szkoły o 8:30.
Ma maman va au travail à 8h.	Moja mama idzie do pracy o godz. 8.
Je travaille de 8h à 16h.	Pracuję od godz. 8 do godz. 16.
J'ai des cours de 8h à 13h.	Mam zajęcia/lekcje od godz. 8h do godz. 13.
Nous prenons le déjeuner à 14 heures.	O godz. 14 jemy obiad.
L'après-midi, je fais des achats et je fais le ménage.	Popołudniami robię zakupy i sprzątam.
Je fais du vélo ou je me promène.	Jeżdżę na rowerze albo spaceruję.
L'après-midi, je fais des achats/mes courses.	Popołudniami robię zakupy.
L'après-midi, nous faisons le ménage ou nous faisons du vélo.	Popołudniami sprzątam albo jeździmy na rowerze.
À 17h nous nous promenons d'habitude.	O godz. 17 z reguły spacerujemy.
J'aime me promener l'après-midi.	Lubię spacerować popołudniami.
J'écoute de la musique.	Słucham muzyki.

Le lundi après-midi, j'ai un cours de français.	W poniedziałek po południu mam zajęcia z francuskiego.
Nous prenons le dîner à 20h.	Jemy kolację o godz. 20.
Le soir, je regarde la télé ou j'écoute de la radio.	Wieczorami oglądam telewizję albo słucham radia.
Le soir, je lis un livre.	Wieczorami czytam książkę.
Je vais chez Robert à 20h.	Idę do Roberta o godz. 20.
Le soir, nous lisons ou nous nous promenons.	Wieczorami czytamy albo spacerujemy.
Je prends le dîner à 19h.	Jem kolację o godz. 19.
Le soir, Véronique lit un livre ou elle regarde un film.	Wieczorami Véronique czyta jakąś książkę albo ogląda jakiś film.
Nous allons chez Martine à 19h.	Idziemy/Chodzimy do Martine o godz. 19.
À 21h je prends une douche et je vais me coucher.	O godz. 21 biorę prysznic i kładę się spać

Verbes

se réveiller - budzić się

je **me réveille**
 tu **te réveilles**
 il/elle **se réveille**

nous **nous réveillons**
 vous **vous réveillez**
 ils/elles **se réveillent**

se lever - wstawać, podnieść się

je **me lève**
 tu **te lèves**
 il/elle **se lève**

nous **nous levons**
 vous **vous levez**
 ils/elles **se lèvent**

se laver - myć się

je **me lave**
 tu **te laves**
 il/elle **se lave**

nous **nous lavons**
 vous **vous lavez**
 ils/elles **se lavent**

se promener - spacerować

je **me promène**
tu **te promènes**
il/elle **se promène**

nous **nous promenons**
vous **vous promenez**
ils/elles **se promènent**

se coucher - kłaść się spać

je **me couche**
tu **te couches**
il/elle **se couche**

nous **nous couchons**
vous **vous couchez**
ils/elles **se couchent**

travailler - pracować

je **travaille**
tu **travailles**
il/elle **travaille**

nous **travaillons**
vous **travaillez**
ils/elles **travaillent**

lire - czytać

je **lis**
tu **lis**
il/elle **lit**

nous **lisons**
vous **lisez**
ils/elles **lisent**